

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 478 9000

E: gp.mkgp@gov.si

www.mkgp.gov.si

Številka: 024-9/2024/244
Ljubljana, 9. 4. 2025
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Poročilo Delovne skupine vlade za več lokalne hrane v javnih zavodih – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na seji dne sprejela naslednji

S K L E P :

1. Vlada Republike Slovenije je sprejela Poročilo Delovne skupine vlade za več lokalne hrane v javnih zavodih.
2. Delovna skupina vlade za več lokalne hrane v javnih zavodih preneha z delovanjem.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Priloga:

- Poročilo Delovne skupine vlade za več lokalne hrane v javnih zavodih.

Prejmejo:

- Ministrstvo za finance,
- Ministrstvo za javno upravo,
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- Ministrstvo za obrambo,
- Ministrstvo za solidarno prihodnost,
- Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje,
- Ministrstvo za zdravje,

- Gospodarska zbornica Slovenije, - Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, - Obrtna zbornica Slovenije, - Zadružna zveza Slovenije, - Generalni sekretariat Vlade RS.		
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:		
/		
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:		
- Mateja Čalušič, ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, - Eva Knez, državna sekretarka, - Ana Le Marechal Kolar, generalna direktorica Direktorata za hrano in ribištvo.		
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
/		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
/		
5. Kratek povzetek gradiva:		
Delovna skupina vlade za več lokalne hrane v javnih zavodih (v nadaljnjem besedilu: delovna skupina) je bila ustanovljena 24. 4. 2024 z namenom, da doseže cilj več lokalne hrane v javnih zavodih. Njena naloga je bila, da pripravi identifikacijo zaznanih vrzeli na področju javnega naročanja živil v javnih zavodih in pri ponudnikih živil ter pripravi predloge rešitev za zaznane vrzeli, nosilce posameznih rešitev, sodelujoče ter morebitne finančne posledice. Nosilec delovne skupine je bilo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljnjem besedilu: MKGP). Delovna skupina je po sestankih, predstavitev in ogledih dobrih praks prišla do zaključka, da se javni zavodi pri izvajanju zakonodajnih zahtev glede vključevanja ekoloških živil in živil izbrane kakovosti spoprijemajo z različnimi izzivi. Med temi so ključni izzivi kadrovske omejitve, višine cene obroka, pomanjkljivo znanje in izkušnje za vključevanje trajnostno pridelanih lokalnih sezonskih živil, opremljenost kuhinj z opremo, skladiščne kapacitete za živila in dostopnost do lokalnih ponudnikov. Na drugi strani pa prihaja do neorganiziranosti in nepovezanosti ponudnikov lokalne hrane, težave pri zahtevah po dnevnih dobavah in manjših količinah, sklepanje okvirnih sporazumov. Ključno sporočilo je vzpostavitev novega projekta za praktično usposabljanje in s tem dodatno motivacijo in podporo osebju v javnih zavodih za vpeljevanje bolj zdravih obrokov iz trajnostno pridelane lokalne hrane ter dodatnih aktivnosti za razvoj lokalnega trga ekoloških živil in povezovanja pridelovalcev. Poleg tega bo MKGP skozi dvostranske pogovore z Ministrstvom za vzgojo in izobraževanje prispeval k pilotnemu projektu osrednja šolska kuhinja. Sistemske rešitve bodo MKGP in drugi resorji razvijali tudi s sodelovanjem v medresorski skupini za pripravo novega Nacionalnega programa za prehrano in gibanje ter pri pripravi dolgoročne vizije za razvoj slovenskega kmetijstva, ki jo v letu 2025 tudi pripravlja MKGP.		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	<u>NE</u>
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	<u>NE</u>
c)	administrativne posledice	<u>NE</u>
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	<u>NE</u>
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	<u>NE</u>
e)	socialno področje	<u>NE</u>
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - razvojne dokumente Evropske unije in	<u>NE</u>

	mednarodnih organizacij	
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: (Samo če izberete DA pod točko 6.a.)		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna				

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: Kratka obrazložitev Prenehanje medresorske delovne skupine za več lokalne hrane v javnih zavodih.	
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:	
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin.	<u>NE</u>
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: – v celoti, – večinoma, – delno, – niso bili upoštevani.	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)	
(Če je odgovor DA, navedite:	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
Mateja Čalušić ministrica	

Poročilo Delovne skupine vlade za več lokalne hrane v javnih zavodih

Vlada Republike Slovenije je v skladu s četrtem odstavkom 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) in 6. člena Poslovnika Vlade Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 43/01, 23/02 – popr., 54/03, 103/03, 114/04, 26/06, 21/07, 32/10, 73/10, 95/11, 64/12, 10/14, 164/20, 35/21, 51/21 in 114/21) dne 24. 4. 2024 sprejela Sklep o ustanovitvi Delovne skupine vlade za več lokalne hrane v javnih zavodih (v nadaljnjem besedilu: delovna skupina), katere namen je bil doseči več lokalne hrane v javnih zavodih. Njena naloga je bila, da pripravi identifikacijo zaznanih vrzeli na področju javnega naročanja živil v javnih zavodih in pri ponudnikih živil ter pripravi predloge rešitev za zaznane vrzeli, nosilce posameznih rešitev, sodelujoče ter morebitne finančne posledice. Nosilec delovne skupine je bilo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljnjem besedilu: MKGP).

Delovna skupina je po sestankih, predstavitev in ogledih dobrih praks prišla do zaključka, da se javni zavodi pri izvajanju zakonodajnih zahtev glede vključevanja ekoloških živil in živil izbrane kakovosti spoprijemajo z različnimi izzivi. Med temi so ključni izzivi kadrovske omejitve, višine cene obroka, pomanjkljivo znanje in izkušnje za vključevanje trajnostno pridelanih lokalnih sezonskih živil, opremljenost kuhinj z opremo, skladiščne kapacitete za živila in dostopnost do lokalnih ponudnikov. Na drugi strani pa prihaja do neorganiziranosti in nepovezanosti ponudnikov lokalne hrane, težav pri zahtevah po dnevnih dobavah in manjših količinah ter sklepanja okvirnih sporazumov.

Delovna skupina je identificirala več področij in konkretnih aktivnosti, ki jih je treba podpreti v naslednjih letih. Med temi je opredeljena tudi možnost podpore vzpostavitve mobilne svetovalne oz. izobraževalne ekipe za javne zavode za izboljšanje in usklajevanje (sezonskih) jedilnikov s poudarkom na ekoloških živilih in živilih iz drugih shem kakovosti, pedagoške pristope, izobraževanje in svetovanje kuharjem ter osebjem in pomoč pri pripravi javnih naročil. MKGP je skupaj s predstavniki Eit Climate-KIC (največjega evropskega javno-zasebnega partnerstva, ki naslavlja podnebne spremembe preko inovacij) in Ministrstvom za javno upravo opravil pogovore z deležniki, s katerimi so se odprli pogledi glede ideje o svetovalni oz. izobraževalni storitvi in v tem procesu identificirali morebitni vzorci ter se razširilo razumevanje konteksta identificiranega izziva. Opredelilo se je ključna vprašanja, ki so predstavljala vodilo za izvedbo pogovorov z različnimi deležniki. Svoje poglede na problem so delili predstavniki šol, vrtcev, občin, domov za ostarele in strokovnih institucij. Na tej osnovi se je pripravil povzetek ključnih splošnih ugotovitev in tistih, ki se nanašajo posebej na vzpostavitev zelene svetovalne storitve. To vsebino se je dodatno preverjalo z deležniki na spletni delavnici, ki je bila 4. decembra 2024.

Ključno sporočilo je vzpostavitev novega projekta za praktično usposabljanje in s tem dodatno motivacijo in podporo osebju v javnih zavodih za vpeljevanje bolj zdravih obrokov iz trajnostno pridelane lokalne hrane ter dodatnih aktivnosti za razvoj lokalnega trga ekoloških živil in povezovanja pridelovalcev. Izkušnje iz drugih držav članic kažejo, da je to najcenejši in učinkovit ukrep za večanje motiviranosti in zmogljivosti (znanj) za pripravo boljših obrokov, ki pripelje do konkretnih izboljšav v smeri več lokalne hrane, bolj zdravih obrokov in boljše učinkovitosti porabe sredstev. Če je motiviranost in zmogljivost višja, se problemi rešujejo sproti. Kuharsko osebje praktično ni deležno nobenega izobraževanja, je slabo plačano in nemotivirano. Nacionalni inštitut za javno zdravje analizira delo šolskih kuhinj in svetuje glede izboljšav pri pripravi šolskih obrokov glede na sprejete Smernice zdravega prehranjevanja. Vzgojno-izobraževalnim zavodom po opravljenem strokovnem spremljanju izda mnenje s priporočili, kjer poudari stalno potrebo po strokovnem izpopolnjevanju kuharskega osebja in izpostavitvi nujnosti uvajanja lokalne hrane v šolski prostor tudi z ukrepi, kot je Šolska shema, ter razvitimi orodji (Šolski lonec). Zavodom tudi svetuje glede ustreznih prilagoditev jedilnikov prehranskim smernicam.

Pri tem pa manjka praktična podpora in usposabljanje kuharskega osebja ter širše, kako zagotoviti sprejemanje obrokov, povezovanje s pedagoškim delom ter optimizacijo naročanja in

sodelovanja z dobavitelji. Večina organizatorjev prehrane nima kontaktov z lokalnimi dobavitelji, kar se želi doseči s povezovanjem. Poleg tega bo MKGP skozi dvostranske pogovore z Ministrstvom za vzgojo in izobraževanje prispeval k pilotnemu projektu osrednja šolska kuhinja. Sistemske rešitve bodo MKGP in drugi resorji razvijali tudi s sodelovanjem v medresorski skupini za pripravo novega Nacionalnega programa za prehrano in gibanje ter pri pripravi dolgoročne vizije za razvoj slovenskega kmetijstva, ki jo v letu 2025 tudi pripravlja MKGP.